Universitätsbibliothek Paderborn

Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Prima Euangeliu[m]. Nupti[a]e fact[a]e sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Visual Library

ſ obediens. ſ maria.
a b erāt ſubditus illis. Et mater eiꝰ
ſ que chriſtus loq̄bat̄ in infan/
tia ſua vt poſtea.
cōſeruabat oīa v̄ba hec ↄferēs i
ſ creſcebat ſ idies ma
c corde ſuo: ēt ieſꝰ ꝓficiebat etate
iorē oſ̄ndebat ſapiā quā vnanimiter poſſidebat.
d e ⁊ ſapiā ⁊ grā apud deū et hoīes.

Dñica. I. poſt octa. Epipha.
Euange. Joānis. II. a. in princi.

In il lo tēpo re. Nuptie f facte ſunt in
ſ villa ſic dicta.
ſ illius regionis.
chana gali/ lee ⁊ g erat mr̄ g ieſu ibi: vo/ catus eſt au
ſ ad nuptias.
tem et Jeſus et diſcipuli eius ad nuptias. Et h deficiente vino h

E a Et erat ſubditus illis. ad noſtraz inſtructionē. b Et mater eiꝰ ↄſerua. oīa ver. hec ↄferēs i cor. ſuo. Omnia eīn q̄ vidit vel audiuit a chriſto fieri: quo/ rū tūc plenā cognitionē nō hēbat/ memo/ riter tenuit. vñ Beda. Uirgo maria q̄ nō intellexit: ſiue q̄ nōdū itelligere potuit: ponit oīa in corde ſuo: quaſi rumināda ⁊ diligētiꝰ ſcrutanda recondebat: hoc ētra nos obliuioſos: qui nec aliq̄d quod de deo et ſalute animaruz noſtraꝝ audimus/ memorie retinemꝰ ſed ſumꝰ ſicut vas confractū quod nihil ꝑōt continere. Vñ. Cor fatui q̄ſi vas confractū: omnem ſapientiā non tenebit. Eccl. 21. c. F c Et ieſus ꝓficie. etate Gorra. quo ad corporis incrementū id eſt de infātia ad puericiā: de pueritia ad iuuentutem d Et ſapiētia. Ly. nō q̄tū ad rē: ſed q̄tū ad oſtēſionē in effectu: inq̄tū ſapientiā ſuā nō tm̄ humanā: ſed etiā diuinā magis oſten/ debat ſm̄ ſuū bn̄placitū: et ꝓut noſtre ſaluti expediebat. e Apud deum ⁊ homines, id eſt deo ad laudē ⁊ hominibus ad ſalutē proficiebat.

Poſtilla

Nuptie facte ſunt in chana galilee. Joannis. ij. Miraculum iſtud dominus ieſus fecit anno eius. xxxj. viij. idus ianu. luna. xv. feria. ij. indiciōe. iiij. Ante initiū illius Euangelij ſcribit ſanctus Joannes de vocatione diſcipuloꝝ chriſti: tūc dicit eis. Amen dico vobis: videbitis celū ap/ tum: ⁊ angelos dei deſcēdentes et aſcen/ dentes ſuper filiuz hominis. Tunc ſequi tur euangeliū hodiernū. G f Nuptie fa cte ſunt i chana galilee. Gorra. Chana eſt nomen ville in qua facte ſūt nuptie i ꝓuincia galilee. Et iſta villa diſtat a hieruſalē q̄ſi tribꝰ dietis. Et iſte nuptie facte ſūt eadē die q̄ chriſtꝰ baptizatꝰ ē/ reuoluto vno anno. g Et erat mr̄ ieſu ibi. nō dicitur q̄ fuerit vocata: q̄ rōne cōſanguinitatis venerat tanq̄ officioſa: ſicut ⁊ abijt i montana ad Helizabet ad ſeruiendum ei. Lu. 1. Ratione autē huius etiam vocatus fuit dominus Jeſus cuz diſcipulis ſuis. H Chryſoſ. Uocatus eſt Jeſus ad nuptias: nō vt aliquis magnus/ ſed vt conſanguineus: et ipſe humilis nō reſpuit/ ſed venit. Sed quomō vocati ſūt ieſus et mr̄ eius ⁊ diſcipuli ad nuptias cū eſſent pauperes: quales nō ſolent ad ↄuiuia vocari: Reſpondet̄: q̄ ſponſus ⁊ ſponſa pauperes fuerūt: ⁊ ideo pauperes inuitabāt. Chriſtus aūt nuptijs intereſſe voluit vt nuptias approbaret: et errorē eius excluderet qui nuptias damnat. Vñ Beda. Si thoro imaculato ⁊ nuptijs debita caſtitate celebrat̄ culpa ineſſet: neq̄q̄ dñs ieſus ad has vēire voluiſſet. 1. Co. 7. Vñ. Nō peccat mlier ſi nubat: ſi vxorē acceperiſti nō peccaſti: ſi nupſerit v̄go nō peccat. h Et dēfi. vi. i ipo ↄuiuio q̄d ſignū

ſ ſufficit eni intimaſſe.
a dicit mater ieſu ad eū: Uinū non
b hñt. Et dicit ei ieſus: Quid mi
ſ ſcʒ i hac re ō miracul' faciēdis: nō eni a te habeo ſʒ a celeſti pre cui nōdū placet: nā tempus ⁊c.
c hi et tibi eſt mulier: nōduʒ venit
ſ ſicut cōfidens de filij pietate.
d hora mea. Dicit mater eius mini
ſ ſcʒ filius meus
e ſtris. Quodcūqʒ dixerit vobis faci
ſ amphore
f g te. Erāt aūt ibi lapidee hydrie ſex
ſ ad lotionem manuum.
poſite ſm purificationē iudeoꝝ:
ſ quelibet. ſ mēſuras duas vl' tres.
h i k capiētes ſingule metretas binas
l vl' ternas. Dic eis ieſus. Imple m
te hydrias aqua. Et impleuerūt
ſ ad plenum.
eas vſqʒ ad ſūmū. Et dicit eis ie n
ſ infundite ad cantros. ſ portate.
ſus: Haurite nūc et ferte architri o
ſ ſupremo diſpenſatori.
clino. Et tulerūt. Ut aūt guſtauit p q
ſ pcurator pncipalis mēſuraꝝ.
architriclin⁹ aquā vinū factū: ⁊ ñ
ſ vnde veniſſet. ſ vnde veniſſet.
ſciebat vñ eſſet: miſtri aūt ſciebāt
q hauſerāt aquā: vocat ſpōſū ar
ſ in cōuiuijs.
chitriclin⁹ ⁊ dicit ei. Oīs hō pmū
bonū vinū pōit: et cū inebriati fu r s
ſ hoies. ſ vinū. ſ ſimplicius
erint: tūc id qd deteri⁹ ē. Tu autē t v

A eſt paupertatis. a Dicit mater ieſu ad eū. Uinū nō hñt. ſ. miſtri ad ꝓpinādū. b Et di. ei ie. qd mi. ⁊ ti. ē mulier. Tho. q. d. defect⁹ iſte nō ptinet ad me vl' ad te: ſʒ ad illos qrū ſunt nuptie. c Nō dum venit hora mea. Chryſ. q. di. qd iterrogas ⁊ pe tis vt faciā miraculum anteqʒ ſit hora cōueniēs ad hoc: licet eīm vinū deficeret: nōdum tñ defectus vini erat oib⁹ manifeſt⁹: chriſtus aūt volebat vt oēs pus ſcirēt defectū: vt ſic poſtea miraculū eſſet oib⁹ certum et manifeſtū. d Dicit ma. ieſu mi. i. ſeruitori b⁹ ꝯuiuij. e Quodcūqʒ di. vo. faci. Tho. Credēdū eſt

B ꝙ btā virgo nunqʒ aliqd petijt a filio, qd ipe non fecerit. Et notādū licet aliquātulū dure videret mri rñdere: ipa tñ firmiſſime ſciuit eū facturū qd petiuerat. Et io dic mi niſtris: Quodcūqʒ dixerit vobis, facite. f Erāt aūt ibi ſcʒ i domo cōuiuij. g Lapidee hydrie ſex poſi. ſm purifica. iu. i. morem iudeoꝝ. vnde:

Mar. 7. a. Phariſei ⁊ omnes iudei niſi crebro lauent man⁹, nō mā ducant panem. h Capiētes. id eſt capere valētes. i Singule metretas. id ē mēſuras. k Binas vel ternas. Dicit eis. id ē miniſtris. l Ieſus. ro

C gatus a matre. m Imple. hy. aq. ⁊ ipleue. ⁊c. vt nihil vacuitatis remaneret n Et di. eis ie. Tho. Iā facta trāſmutatiōe cui⁹ oipotētia iā aquā i vinū ꝯuerterat. Ergo pōt ſilr panē in corp⁹: ⁊ vinuʒ in ſanguinē trāſmutare. o Haurī. nūc et fer. archi. vñ Chryſ. Architriclin⁹ dicit qſi ordinator vel diſpenſator in conuiuio. p Et tulerunt ſm imperium dñi nři ieſu chriſti. Et notādū ꝙ miniſtri obediētes fuerunt in fundēdo, in hauriēdo ⁊ i deferēdo. q Ut āt guſtauit archi. aquaʒ vinuʒ factum: ⁊ nō ſciebat vnde eſſet: miniſtri ⁊c. id eſt in pncipio cōuiuij. r Bonū

D vinū po. in menſas. s Et cum inebriati fuerit. cibo ⁊ potu bōi vini. t Tunc id qd dete. eſt. i. mi n⁹ bonū. v Tu aūt ſer. bon. ⁊c. imo optimū. Et ſic Chryſ. dicit: hoc ē generale oib⁹ miracul': ꝙ ſp ad nobili⁹ ēminat qʒ natura poſſit: nūqʒ natura fecit ita bonū vinū ſic illud fuit: nūqʒ aliqs piſtor ita bonū panē fecit: ſic qñ chriſtus panes mltiplicauit. Uñ ,ppē h q comederāt de panib⁹ iſtis voluerūt eū facere regē. Itē natura nūqʒ potuit dare ita clarū ⁊ acutuʒ viſum, ſicut ipſe chriſtus dedit ceco nato.

Joā. 6. b

Joā. 9. b

E a ¶ Hoc ini. ⁊c. Et mani. gl'iaʒ ſuã. Glo.i.latentẽ diuinitatẽ rõne edificatõis diſcipuloꝝ. Un̄ ſubdit: b ¶ Et credide. in eũ diſcipuli ei⁹.i. firmi⁹ crediderũt: q꞉ viſo miraculo roborati ſunt in fide am‑plius ⁊ amore ei⁹.
Ubi notandum ꝙ ſanctus Thomas de aquino in tertia ꝑte ſũme.q.54.di‑cit: ꝙ dñs añ illud miraculũ cõuerſio nis aque in vinum nullũ aliud fecit in humana natura: et ideo libellus de in‑fãtia ſaluatoris cõ trarium huius di‑cens reprobat⁹ eſt tanq̄ ab hereticis confectus: vt patʒ in decreto Gelaſii. vnde circa preſens euãgelium vbi di‑

F citur: Nuptie fa‑cte ſunt i chana galilee ⁊c. Queri tur quid efficit ma‑trimoniũ? Reſpõ‑det Hugo de pra‑to: ꝙ conſenſus ex‑preſſus volũtarius ⁊ nõ fictus vel coa‑ctus de verbis de p̄ſenti efficit matrimo‑niũ: carnis autem copula ipſum conſum‑mat. Alia autem que p̄cedunt: vt ꝓmiſ‑ſio de accipiendo/ſunt ſponſalia: nec effi‑ciũt matrimoniũ. Similiter q̄ comitant꞉: vt miſſio annuli/qui eſt ſignũ matrimonii ⁊ inſtrumẽtũ. Et omnia alia que obſeruã tur in matrimonio: ſunt quedam ſolenni‑tates matrimonii: non ꝙ efficiant matri‑monium. Et conſenſus ille eſt in cohabi‑tationẽ perpetuam ⁊ in copulã carnalez. Item notandum ꝙ inter chriſtianum et quãcunq̄ aliaʒ perſonam non baptiçatã non poteſt eſſe coniugium: cũ baptiſmus ſit ianua omniũ ſacramentoꝝ. Similiter ſi aliquis infidelis conuertitur ad fidem:

G ⁊ eius vxor nollet conuerti: poteſt accipe re aliam vxorẽ. Et ſimile eſt de vxore: q̃a 2.Co.6.
nõ eſt ↄuẽtio lucis ad tenebras neq̄ chri‑ſti ad Belial. Item quando quis timore coactus accipit aliquã: ſi em̄ poſtea quan do eſt in loco tuto/ nõ cõſentit: põt eã dimittere: quia ma trimonia debẽt eẽ libera ⁊c. Item no tandum ꝙ philoſo phus in poli. dicit Mas nõ debet cõ trahere ante.xxviii annũ: ⁊ puella an‑te decimũoctauuʒ annum: al's fet⁹ im perficitur: q꞉ mas ⁊ femina tunc non creſcunt. Oportet tamen ⁊ preuenire poſſent prefata tẽ‑pora aliquando ꝓ pter incontinentiã

ſ ad finẽ conuiuii.
ſeruaſti bõnũ vinũ vſq̄ adhuc.
Hoc fecĩ initiũ ſignoꝝ ieſ⁹ i chana
ſ latentẽ deitatẽ.
a galilee. Et mãifeſtãuit gl'iam ſuã
ſ plus firmati ſunt: ⁊ de nouo aliq ſe iunxerunt.
b Et crẽdiderũt in eũ diſcipuli ei⁹.

¶ Dñica.II.poſt octa.Epipha. dñi. Euãgel'. Mat.VIII.a.in ꝑn.

In il‑lo tem‑pore. Cũm c
ſ vbi docuit diſci‑pulos.
deſcendiſſet ieſus de mõ‑
ſ q̄ expectabant eũ
te: ſecũte ſũt d eũ turbe m̃te

Cum de ſcendiſ‑ſet ieſus de mon‑te ⁊c. Matth.viii Marci.i. Luce.v. Poſtil
H Hiſtoria hui⁹ euã gelii facta eſt anno chriſti.xxxi.ii.idus Iulii.feria.v.luna.xvi.inditiõe.iiii. Glo ſa. Poſtq̄ domin⁹ docuerat/ſcʒ diſcipu‑los in monte: deſcendit in vallem: vt tur‑bas doceret: ⁊ ſanaret turbaruʒ infirmos que ſequebantur: cum diſcipulis em̄ tan‑q̄ perfectioribus ſermonem fecit in mon te: turbis autem tanq̄ imperfectis in val le predicauit: ⁊ ſm Haymo. exẽplo chri‑ſti debent facere predicatores: vt in pre‑dicatione ſua habeant ſermonem tempe‑ratum: et ſicut ſciunt vnumquẽq̄ capere poſſe: ita ⁊ verbum dei annuncient. Un‑de etiã Grego. Scdm capacitatẽ audito rũ formãdus ẽ ſermo doctoris. d ¶ Se cute ſunt eum turbe. Glo. xp̄e quaruʒ ſeq̄lã ⁊ edificationẽ mouebat ad faciẽduʒ